

Značení výrobků

Tzv. „ekospotřebitelství“ je v Evropě poměrně rozvinuté. K lepší orientaci zákazníka v záplavě výrobků byly vyvinuty systémy ekologického značení, tzv. „ekoznačky“, kterými jsou označeny výrobky ohleduplnější k životnímu prostředí. Jedná se o certifikované výrobky a služby, které splňují stanovená kritéria šetrnosti vůči životnímu prostředí v celém svém životním cyklu, tj. od výroby po jeho likvidaci.

Ekoznačky se propůjčují na základě přísných kritérií, obvykle garantovaných státem (u nás Ministerstvem životního prostředí nebo Ministerstvem zemědělství). V ČR se jedná o Národní program označování ekologicky šetrných výrobků, který je zajišťován Agenturou pro ekologicky šetrné výrobky spadající pod Českou informační agenturu životního prostředí CENIA. Tato agentura uděluje certifikát „Ekologicky šetrný výrobek“. O certifikaci žádá výrobce a udělení značky je zpoplatněno. V České republice existují v podstatě jen dvě opravdové ekoznačky a není snadné je získat. Výrobci často označují své výrobky různými obrázky, které mohou ekoznačku zdánlivě připomínat.

Tuto značku propůjčuje Ministerstvo zemědělství ČR ve spolupráci se společností Kontrola ekologického zemědělství. Tato hlavní norma definuje kritéria pro označení produktů jako "produkt ekologického zemědělství" s logem BIO. Označují se jí potraviny ekologického zemědělství - hospodaření bez používání umělých hnojiv, chemických přípravků, postřiků, hormonů a umělých látek. Tento způsob hospodaření bere ohled na

přirozené koloběhy a závislosti, čímž umožňuje produkovat vysoce hodnotné a kvalitní potraviny. Rozvíjí se již několik desetiletí a od r. 1994 je součástí zemědělské politiky EU.

Značku „Ekologicky šetrný výrobek“ propůjčuje Ministerstvo životního prostředí ČR, které ve spolupráci s Agenturou pro ekologicky šetrné výrobky připravuje směrnice pro hodnocení jednotlivých výrobků. Posuzuje se „provoz“ výrobku - emise, spotřeba energie, uvolňování prchavých látek, životní cyklus - suroviny a energie na výrobu, likvidace výrobku. Směrnice stanovují kritéria pro udělení certifikátu celé škále výrobků - textil, výrobky z recyklovaného papíru, čisticí prostředky, kotle, nábytek pro výpočetní a kancelářskou techniku.

Zahraniční ekoznačky

Kromě uvedených tuzemských značek se můžeme na našem trhu setkat s některými certifikáty ostatních národních systémů značení - obrázky zleva: Rakousko, Slovensko, Německo, Skandinávie, Holandsko, Francie, Polsko, EU, USA, a další.

Ostatní značky

Tato značka je používána především v Anglii, a sice pro kosmetiku, která nebyla testována na zvířatech. Podle našich zákonů, pokud výrobce, či dovozce uvádí na obalu informace o testování, či netestování na zvířatech, musí také uvést, zda-li se informace váže pouze k finálnímu výrobku nebo i k použitým surovinám.

Výrobky takto označené obsahují minimálně 90% sběrového papíru. Směrnice pro její udělení jsou neveřejné, nicméně díky garanci Výzkumného ústavu papírenského ji lze považovat za věrohodnou.

Fair Trade je celosvětový systém snažící se v mezinárodním obchodu dodržovat základní etická pravidla a zásady, jež většina běžných obchodních společností, pro snahu zvýšit své zisky a snížit náklady na minimum, nerespektuje. Výroba Fair Trade produktů je šetrnější k životnímu prostředí – upřednostňují se místní přírodní materiály získané udržitelným způsobem, obnovitelné zdroje energie, šetrné postupy v zemědělství (alespoň integrovaná ochrana rostlin) i následném zpracování. Podporuje se přechod na ekologické zemědělství a druhová pestrost pěstovaných plodin. To, že produkty označené logem Fair Trade splňují stanovená kritéria, garantuje organizace Fair Trade Labelling Organisations International (FLO)/ Mezinárodní certifikační organizace spravedlivého obchodu.

Značky TCO Development (švédská organizace), která se zabývá se certifikací především kancelářského zboží – PC, příslušenství, mobilní telefony, ale i kancelářský nábytek. Hodnotící kritéria zahrnují kromě šetrného přístupu k životnímu prostředí při výrobě možnosti ekologické likvidace výrobku i jejich energetickou spotřebu, intenzitu elektromagnetického záření a zdraví škodlivých látek a též uživatelskou přívětivost a kvalitu obrazu (u monitorů a LCD displejů).

Energy Star je energetický program EU, logo označuje spotřebiče s nízkou provozní spotřebou energie jak za provozu tak i v pohotovostním režimu. Tato značka se objevuje na PC, monitorech, faxech, scannerech, kopírkách a tiskárnách, apod. Důvěryhodnost této značky a dodržování stanovených kritérií o certifikovaných výrobcích je garantována Evropskou komisí.

Energie		Pračka
Výrobce		AEG
Model		LEONARDO LOGIC 7000
Úsporné		A+
Méně úsporné		
Spotřeba energie Wh/prací cyklus <small>(na základě vybraných normovaných testů při nastavení programu "Tavba 60°C")</small>		1.02
<small>Skutečná spotřeba energie závisí na způsobu používání a množství vypratého</small>		
Účinnost praní		A BCDEFG
<small>A: lepší G: horší</small>		
Účinnost odšťavňování		A BCDEFG
<small>A: lepší G: horší</small>		
Občiky při odšťavňování 10min		180
Mápná prášky (dvířka) kg		6
Spotřeba vody /		37
Hluk Praní		0
<small>dB(A) re 1 pW) Odšťavňování</small>		0

Detail údaje jsou uvedeny použit

Energetický štítek není klasická ekoznačka, ale obsahuje užitečné informace o spotřebě elektrické energie, vody, hlučnosti, účinnosti praní, apod., což je u vybraných elektrických spotřebičů povinné. Označení A++ znamená nejúspornější a G nejméně úsporný výrobek. Toto značení se vztahuje především na následující výrobky: chladničky, mrazničky a jejich kombinace, automatické pračky, bubnové sušičky prádla, kombinace pračky se sušičkou, myčky nádobí, elektrické trouby a ohřívače vody, zdroje světla, předřadníky k zářivkám, klimatizační jednotky.

Co nepatří mezi ekoznačky

Na trhu se můžeme setkat s různými označeními a ekonápisy, které nejsou garantovány nezávislým subjektem, a tudíž nemohou mít žádnou vypovídací hodnotu.

Toto označení není ekoznačkou, vztahuje se pouze k obalu a říká, že výrobce obalů zaplatil servisní poplatek do národního systému za zpětný odběr obalu k recyklaci na území státu. (u nás společností EKO-KOM, která zajišťuje sběr a využití obalů). Úspěšnost systému záleží na spolupráci s obcemi a na tom, jak se konkrétně oddělený sběr obalů provádí.

Jedná se o symboly k recyklaci. Značení obalů určuje z jakého materiálu jsou obaly vyrobeny a do jaké sběrové nádoby tedy patří.

Tyto značky se vztahují také pouze k obalu, někdy dokonce jen k jeho části. Ani u těchto značek není zaručena důsledná recyklace obalů.

Jedná se pouze o symbol upozornění, že obal z výrobku se má odhodit do příslušné nádoby na odpad.

Při udělování této značky není ohled na životní prostředí rozhodující. Takto označené výrobky vznikly z větší části z tuzemských materiálů, což je pro přírodu obvykle lepší, nicméně i z tohoto pravidla existuje mnoho výjimek.

Národní značka kvality **KLASA** udělovaná Ministerstvem zemědělství garantuje, že jsou nabízeny skutečně domácí, kvalitní a zdravotně nezávadné potraviny, srovnatelné plně se zahraničními, nebo je převyšující. Jde o proces získání důvěry spotřebitelů a odběratelů a slouží k lepší orientaci při identifikaci typických domácích produktů, prezentaci jejich kvality v porovnání s konkurenčními potravinami.

Každý výrobek, který je uváděn na trh musí splňovat podmínky podle zákona č.22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky. Tento zákon definuje co je to tzv. bezpečný výrobek a říká, že na trh smí být uváděny jen bezpečné výrobky.